

Gabapentin, pregabalin a klobazam byly zařazeny mezi Ne-AC. Pacienti jednotlivých interakčních skupin byli sledováni 8–20 měsíců. V primární analýze byly porovnávány frekvence ischemické cévních mozkových příhod (iCMP), žilního tromboembolismu a úmrtí u pacientů užívajících DOAC s M-AC oproti pacientům s Ne-AC.

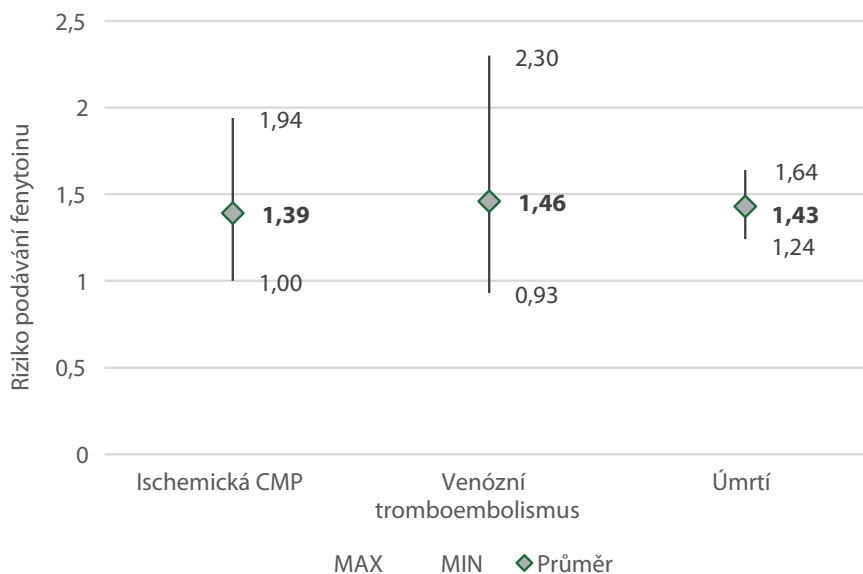
V subanalýze studie byla výše uvedená rizika zkoumána u podskupiny pacientů, kteří užívali AC z důvodů epilepsie (n = 2 173) a u podskupiny pacientů, kteří AC užívali z jiných důvodů (n = 5 816). Tabulka 3 ukazuje, že rizika fenytoinu podaného s DOAC jsou u různých podskupin pacientů různá.

Z tabulek 3 a 4 vyplývá, že u pacientů s epilepsií léčenou fenytoinem i neinteragujícími AC není riziko ischemické CMP rozdílné (neboť u těchto pacientů je riziko ischemických příhod vyšší i při podávání neinteragujících AC) a naopak že u pacientů užívajících fenytoin z jiných důvodů je rozdíl mezi podáváním fenytoinu a neinteragujících AC patrný. Zda toto zjištění lze aplikovat i pro jinou než východoasijskou populaci, však není jasné. Je třeba připomenout, že mnohaleté podávání enzym-indukujících AC (jako je například fenytoin) je spojeno s vyšším rizikem kardiovaskulárních příhod, Josephson et al. (2021) (18) zjistili výši takového rizika 1,21 (95% CI, 1,06–1,39 na 95% hladině spolehlivosti).

Krvácivé příhody

Ve studii Chang et al. (2017) (19) nad databází národního zdravotního pojištění na Tchaj-wanu u 91 330 pacientů léčených DOAC (rivaroxaban n = 54 006, dabigatran n = 45 347, apixaban n = 12 886) byl v letech 2012–2016 sledován vliv současného podávání dalších léků na frekvenci velkých krvácivých příhod (VKP). Fenytoin současně užívalo 4 816 pacientů. U pacientů léčených DOAC a fenytoinem bylo po zohlednění dalších rizikových faktorů zjištěno 1,94krát (1,59–2,36 na 95% hladině spolehlivosti) vyšší riziko VKP než u pacientů léčených samotnými DOAC. Rizika VKP s jednotlivými DOAC jsou uvedena v tabulce 5. Navýšení počtu VKP je vypočteno jako rozdíl mezi počtem VKP při podávání DOAC a fenytoinem a počtem VKP při podávání DOAC bez interagujících léků. Pro apixaban nebyly rozdíly

Graf 7. Rizika podávání fenytoinu u pacientů s DOAC (17)

Tab. 3. Rizika podávání fenytoinu s DOAC u pacientů s epilepsií a bez epilepsie, vždy oproti podávání DOAC s neinteragujícími AC (17)

Riziko	Pacienti s epilepsií	Pacienti bez epilepsie
Průměrný věk (roky)	75,5	77,5
Ischemická CMP	1,17 (0,71–1,93)	1,56 (1,11–2,21)
Venózní tromboembolismus	0,87 (0,53–1,44)	1,19 (0,63–2,28)
Úmrtí	1,34 (1,07–1,68)	1,81 (1,56–1,99)

Tab. 4. Roční incidence ischemických cévních příhod při podávání fenytoinu s jednotlivými DOAC u pacientů s epilepsií a bez epilepsie (17)

Kombinace	Pacienti s epilepsií	Pacienti bez epilepsie
Fenytoin – apixaban	8,4 %	10,0 %
Fenytoin – dabigatran	7,1 %	7,1 %
Fenytoin – rivaroxaban	6,3 %	6,1 %
Neinteragující AC – apixaban	8,2 %	4,3 %
Neinteragující AC – dabigatran	8,1 %	4,4 %
Neinteragující AC rivaroxaban	9,0 %	5,2 %

Tab. 5. Rizika velkých krvácivých příhod (VKP) při podávání fenytoinu a jednotlivých DOAC, vždy oproti podávání samotných DOAC (19)

	Riziko VKP	99 % interval	Navýšení počtu VKP na 1 000 pacientoroků	99 % interval
Dabigatran	2,09 p < 0,01	1,53–2,85	54,09 p < 0,01	26,2–81,98
Apixaban	1,80 (NS)	0,90–3,60	54,57 (NS)	-27,5 až 136,65 (NS)
Rivaroxaban	1,85 p < 0,01	1,36–2,51	51,84 p < 0,01	21,93–81,76

statisticky významné. U DOAC byla nejvíce zvýšena frekvence intrakraniálních krvácení, a to 4,62krát (3,52–6,05 na 99% hladině spolehlivosti), frekvence gastrointestinálních krvácení nebyla zvýšena, frekvence ostatních krvácení byla zvýšena 1,94krát (0,70–5,37 na 99% hladině spolehlivosti).

V podobné studii Wang et al. (2020) (20) nad databází národního zdravotního pojištění na Tchaj-wanu bylo v letech 2012–2017 bylo identifikováno 104 319 pacientů průměrného věku 75 let užívajících DOAC, přičemž u 8 546 z nich došlo k velké krvácivé příhodě.

Protizáchvatové léky (AC) současně užívalo 15,3% pacientů užívajících DOAC. Tabulka 6 uvádí počty velkých krvácivých příhod navíc při podávání jednotlivých AC s DOAC přepočtených na 1 000 pacientoroků (po zohlednění dalších rizikových faktorů) a rizik vzniku takových příhod, vždy oproti příslušným DOAC podávaných bez interagujících AC. Je zřejmé, že vyšší krvácivé riziko bylo spojeno pouze s podáváním fenytoinu, levetiracetamu a kyseliny valproové, u které jediné byla příčina již zřejmě objasněna (viz níže). Kromě AC uvedených v tabulce 6 nebylo riziko velkých